

Beslissing Raad van de Orde 2 mei 2016

1) Antecedenten

Bij aangetekend schrijven van 29 januari 2016 werd Mr. X door Stafhouder Z krachtens artikel 458 Ger. W. in kennis gesteld van het feit dat tegen hem ambtshalve een onderzoek "zoals in tucht" werd geopend. Dit onderzoek vond plaats in het kader van artikel 508/7 Ger. W. evenals (oud) artikel 175 van het reglement van de balie ..., thans artikel VII.1.1 §5 van de Codex Deontologie voor Advocaten .

Mr. O werd als onderzoeker-verslaggever aangesteld. Mr. O heeft de betrokkene gehoord op 16 februari 2016 (zie PV van dezelfde datum) en zijn bevindingen in zijn verslag van 9 maart 2016 opgetekend.

Bij aangetekend schrijven van 1 april 2016 werd Mr. X door Stafhouder Z krachtens artikel 458 Ger. W. in kennis gesteld van het feit dat tegen hem ambtshalve een bijkomend onderzoek "zoals in tucht" werd geopend. Dit onderzoek vond plaats in het kader van artikel 508/ 7 Ger. W. evenals (oud) artikel 175 van het reglement van de balie ..., thans artikel VII.1.1 §5 van de Codex Deontologie voor Advocaten.

Mr. O werd opnieuw als onderzoeker-verslaggever aangesteld. Mr. O heeft de betrokkene gehoord op 7 april 2016 (zie PV van dezelfde datum) en zijn bevindingen in zijn bijkomend onderzoeksverslag van 14 april 2016 opgetekend.

Bij aangetekend schrijven van 24 maart 2016 werd Meester X opgeroepen voor de zitting van de Raad van de Orde van 11 april 2016.

Ter zitting van 11 april 2016 verscheen Mr. Y, raadsman van Mr. X teneinde om een uitstel van de zaak te verzoeken gezien het, rekening houdend met het nieuw geopende onderzoek zoals in tucht van 1 april 2016, wenselijk was de beide dossiers gezamenlijk te behandelen op een volgende Raad.

Bij brief van 13 april 2016 werd Mr. X opgeroepen voor de zitting van de Raad van de Orde van 2 mei 2016.

2) **Voorwerp van de zitting "zoals in tucht"**

De Orde van Advocaten stelt jaarlijks een lijst op met de advocaten die in hoofdzaak of in bijkomende orde prestaties wensen te verrichten in het kader van de door het Bureau voor Juridische Bijstand georganiseerde juridische tweedelijsbijstand. De lijst vermeldt de voorkeurmateries die de advocaten opgeven en die zij staven of waarvoor zij zich ertoe verbinden een opleiding te volgen die door de Raad van de Orde of de in de artikel 488 Ger. W. bedoelde overheden wordt georganiseerd.

Bij Nieuwsbericht van 12 november 2015 en Nieuwsbrief van 17 november 2015 werden de leden van de Orde uitgenodigd om tegen uiterlijk 27 november 2015 hun aanvraag met bijhorende stavingstukken over te maken .

Op 8 januari 2016 maakte Mr. X zijn inschrijvingsformulier (met bijhorende documenten) over met aanduiding van alle voorkeurmateries.

In navolging van artikel VII 1.1 §5 van de Codex Deontologie voor Advocaten, heeft de Stafhouder geoordeeld dat, vooraleer te kunnen beslissen over de al dan niet opname van Mr. X op de lijst juridische tweedelijsbijstand voor de periode 01.01.2016 tot 31.12.2016, een nader onderzoek noodzakelijk was.

In de brief van **29 januari 2016** werden daartoe de volgende feitelijke omstandigheden weergegeven:

Het in strijd met de beginselen van waardigheid , rechtschapenheid , kiesheid en de behoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat, aan klanten vragen van kosten en erelonen in zaken waarin men is aangesteld in het kader van de juridisch e tweedelijsbijstand :

Verklaring van de heer D van 7 mei 2015 (dossiers ..., ... en ...)

Verklaring d.d . 19 mei 2015 van mevrouw P in verband met dossier van haar zoon T (dossiers ... en ...)

Verklaring van mevrouw M (CAW ..., trajectbegeleider) van 7 juli 2015 in verband met dossier S {dossiers ... en ...}

In de brief van **1 april 2016** werden de volgende feitelijke omstandigheden weergegeven:

Het in strijd met de beginselen van waardigheid , rechtschapenheid , kiesheid en de behoorlijke uitoefening van het beroep van ad vocaat (art. 455 Ger.W en artikel I.1.1. Codex Deontologie voor Advocaten):

aan cliënten vragen van kosten en erelonen in zaken waarin men is aangesteld in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand : Verklaring van mevrouw G van 7 maart 2016 {dossiers ..., ... en ...}

E-mailbericht van de heer V, Voorzitter Rechtbank van Eerste Aanleg te ..., van 25 maart 2016.

3) Bespreking

Meester X verschijnt in persoon en wordt bijgestaan door zijn raadsman Mr. Y.

3.1. Procedurele elementen

De Stafhouder vraagt Mr. X of hij de zaak met open of gesloten deuren wenst te behandelen . Mr. X verkiest de behandeling met gesloten deuren.

De Stafhouder vraagt of Mr. X er bezwaar tegen heeft dat de secretaris-generaal notuleert en dus ook tijdens de beraadslaging aanwezig blijft. Op deze wijze kan de secretaris deelnemen aan de bespreking en de beraadslaging. Mr. X bevestigt via zijn raadsman hiertegen geen bezwaar te hebben .

Voor aanvatting van de behandeling van de zaken legt Mr. Y voor zijn client Mr. X een verweerschrift neer dat bij dit PV wordt gevoegd.

3.2 *Inleiding van het dossier door de Stafhouder*

Stafhouder Z leidt vervolgens de zaak in en geeft de nodige achtergrondinformatie. De Stafhouder schetst vooreerst kort wie meester X is.

Mr. X werd in 1988 geboren en behaalde zijn diploma aan de Universiteit te Op 1 oktober 2012 werd hij ingeschreven op de lijst van de stagiairs bij de balie te Sinds 1 september 2014 is Mr. X ingeschreven bij de balie te ..., waar hij sedert 29 oktober 2015 op het Tableau staat. Hij is actueel als medewerker werkzaam bij Mr. A.

De Stafhouder verwijst vervolgens naar de brief van 29 januari 2016 waarbij het onderzoek "zoals in tucht" werd geopend en overloopt de erin aangehaalde elementen.

De Stafhouder herinnert aan de toepasselijke artikelen met name artikel 508/ 7 Ger. W., (oud) artikel 175 reglement balie ..., thans artikel VII.1.1 §5 Codex Deontologie voor Advocaten.

Zij doet voorlezing van de redenen die er zouden kunnen zijn om Mr. X de inschrijving te weigeren op de lijst juridische tweedelijnsbijstand 2016 (*zie hiervoor onder punt 2*).

Mr. O werd in dat kader bij brief van dezelfde datum aangesteld als onderzoeker-verslaggever. De Stafhouder benadrukt hierbij de opdracht, taken en bevoegdheden van Mr. O. De Stafhouder geeft expliciet lezing van de tekst weergegeven in de aanstellingsbrief van 29 januari 2016.

De Stafhouder geeft aan dat een bijkomend onderzoek werd geopend lastens Mr. X bij brief van 1 april 2016. Ook hier doet de Stafhouder voorlezing van de redenen die er zouden kunnen zijn om Mr. X de inschrijving te weigeren op de lijst juridische tweedelijnsbijstand 2016. (*zie hiervoor onder punt 2*).

De Stafhouder benadrukt dat ook voor deze tweede opdracht Mr. O, die logischerwijze opnieuw als onderzoeker werd aangesteld, beschikt over de meest ruime bevoegdheden om zijn onderzoek te kunnen voeren. Mr. O heeft Mr. X in beide dossiers gehoord. Hierbij werd Mr. X telkens bijgestaan door zijn raadsman, meester Y.

Mr. O heeft in beide dossiers telkens een verslag neergelegd. (Op 9 maart en 14 april 2016) .

De Stafhouder meldt de leden van de Raad vervolgens dat zij op 29 april 2016 een brief heeft ontvangen vanwege Mr. Y waarin samengevat wordt dat volgens zijn client Mr. O bij het uitvoeren van zijn opdracht van 1 april 2016 onderzoeksdaden heeft gesteld en overwegingen gemaakt die niet binnen zijn saisine vallen en hem als verslaggever dan ook niet toekomen. Volgens Mr. Y diende de onderzoeker zich te beperken tot de feiten die in de aanstelling van de Stafhouder zijn opgenomen. Uit de vier laatste paragrafen van zijn verslag zou blijken dat Mr. O eveneens onderzoek heeft gevoerd naar en onderzoeksdaden heeft verricht met betrekking tot Mr. K. De aangegeven passages houden - volgens Mr. X - geen enkel verband met de te onderzoeken feiten. Volgens Mr. Y is de onderzoeker-verslaggever dan ook manifest buiten zijn saisine getreden. Mr. Y meldt zich te zullen verzetten tegen de neerlegging van het onderzoeksverslag van 14 april 2016 zolang de vier laatste paragrafen niet worden ingetrokken.

De Stafhouder vermeldt hierbij dat de bemerkingen enkel het laatste verslag van Mr. O betreffen. Bij brief van 1 april 2016 werd inderdaad een nieuw onderzoek bevolen, doch het betrof dezelfde persoon en deels ook dezelfde aanklacht.

Opnieuw benadrukt de Stafhouder dat de aangestelde onderzoeker beschikt over de meest uitgebreide bevoegdheden die hem toelaten a charge en a decharge zijn onderzoek te verrichten. De verslaggever is ingegaan op de bemerkingen die Mr. X zelf heeft gemaakt tijdens zijn verhoren. De Stafhouder vermeldt dat Mr. X thans binnen het BJB een 160-tal actieve dossiers heeft en er twee nieuwe heeft geopend in 2016.

De Stafhouder benadrukt dat de huidige procedure die wordt gevoerd de procedure "zoals in tucht" betreft en geen tuchtprocedure, noch een strafprocedure is. Het staat de Stafhouder en de leden van de Raad vrij alle vragen te stellen die zij nuttig achten in het kader van de behandeling van de dossiers. De Stafhouder vermeldt tenslotte dat Mr. X een ijverige advocaat is, gelet op het feit dat hij in totaal reeds 500 dossiers opende waarvan nog 160 actief.

3.4 *Verslag door Mr. O*

Vervolgens brengt Mr. O verslag uit.

Mr. O vermeldt dat Mr. X tot voor kort nog stagiair was. Gezien hij in oktober 2015 op het Tableau kwam, diende hij, om in het kader van de tweedelijns juridische bijstand te kunnen werken, zijn aanvraag in te dienen om op de lijst te komen. Naar aanleiding van dit verzoek heeft de Stafhouder vastgesteld dat er redenen zouden kunnen zijn om hem niet in te schrijven op de lijst, zodat een onderzoek zich opdrong, Mr. X kon gehoord worden en de Raad van de Orde met kennis van zaken kan beslissen over de vraag tot opname op de lijst.

Samengevat betreft het vijf klachten. Bij het eerste onderzoek werden er drie klachten aangegeven, waarna er via de brief van 1 april 2016 twee bijkwamen. Tussen vier van de vijf zaken is er een samenhang, in die zin dat wordt aangegeven dat Mr. X geld zou hebben gevraagd, hoewel de zaken behandeld werden binnen de juridische tweedelijnsbijstand.

Mr. O legt kort de werking uit van de tweedelijns juridische bijstand, meer bepaald in het kader van de bijstand door een advocaat bij een verhoor (Salduz) ten behoeve van de leden van de Raad die niet vertrouwd zouden zijn met de werking van het systeem. Wanneer iemand aangehouden wordt (Salduz), volgt een vertrouwelijk overleg met een raadsman. Indien de persoon niet minvermogend is, kan men als betaalde advocaat optreden. Doch bij de aanhouding gaat men er van uit dat de betrokken persoon van rechtswege minvermogend is. Eenmaal zij uit de gevangenis komen, geldt dit vermoeden van onvermogen niet langer. De aangestelde advocaat dient dus na te gaan of de aangewezen cliënt onder het pro deo systeem valt.

Mr. O begint de bespreking van zijn verslagen met het tweede verslag van 14 april 2016. Mevrouw G had in een brief van 7 maart 2016 aangegeven dat Mr. X haar een bedrag van € 3.500 had gevraagd om haar dossier vlugger vooruit te laten gaan en een lichtere straf te krijgen.

Gezien bij dit vermeende verzoek een tolk aanwezig was, heeft Mr. O deze tolk gehoord als getuige. Uit de verklaringen van de tolk zou blijken dat mevr. G zelf over geld was begonnen. In het kader van haar strafdossier werden goederen van haar in beslag genomen en verbeurd verklaard; de bewering dat Mr. X geld vroeg om deze terug te krijgen, strookt niet met de realiteit. De goederen konden niet worden gerecupereerd gezien ze verbeurd verklaard werden, zoals Mr. X aan zijn cliënte had meegedeeld.

Het is dus niet gebleken dat de klacht juist was.

Vervolgens bespreekt Mr. O de eerste klacht weergegeven in de brief van 29 januari 2016. Het betreft het dossier van de heer D. Deze verklaarde op 7 mei 2015 dat Mr. X geld vroeg voor de behandeling van zijn zaak in de gevangenis op het moment dat hij nog opgesloten was. Mr. X betwist enige vergoeding te hebben gevraagd of ontvangen vanwege de heer D. Mr. X betwist niet dat over geld werd gepraat, doch enkel op het moment dat de heer D de gevangenis reeds had verlaten en er geen vermoeden van onvermogen meer bestond. Zijn gewezen cliënt beweert het tegendeel. De heer D had over een erfenis uit Marokko gesproken waarop Mr. X had aangegeven dat hij deontologisch niet meer pro deo kon optreden gelet op de omvang van de erfenis.

Vervolgens gaat Mr. O in op de zaak van de heer T. Op 20 mei 2015 werd bij het BJB een klacht neergelegd door mevrouw P, moeder van de heer T. Zij meldde dat geld werd gevraagd door Mr. X voor de behandeling van het dossier. Mr. X betwist dit.

Mr. X gaf tijdens zijn verhoor aan dat in eerste instantie de ouders zouden instaan voor de opvang van hun zoon en de betaling van het ereloon. Nadien bleek dat de zoon alleen woonde en hij recht had op een pro deo advocaat. Mr. X gaf tevens aan dat hij de moeder herhaaldelijk aan de lijn had en hij mogelijk zijn geduld wat verloor wanneer zij hem verweet dat hij niets deed voor haar zoon. Het contact met de vader was goed; deze was redelijk en correct.

Gelet op de tegengestelde versies heeft de verslaggever de heer en mevrouw T op 23 februari 2016 gehoord. Zij bleven bij hun verklaring en gaven aan dat Mr. X tijdens het eerste telefoongesprek over niets anders had gepraat dan geld. Zij hebben niets betaald en hebben melding gemaakt van deze feiten aan de Orde.

Mr. O zet zijn uiteenzetting verder met de behandeling van de derde klacht, met name deze van mevrouw S. Zij zond op 7 juli 2015 een e-mail aan het BJB met de melding dat ze de vraag kreeg van Mr. X om hem € 1.000 te betalen. Haar beide dochters zijn hierop ingegaan en hebben aan Mr. X cash betaald in de buurt van het Justitiepaleis.

Mr. X bevestigde aan de onderzoeker dat hij inderdaad een betaling heeft ontvangen. Dit verklaarde hij met de bemerkingen dat mevrouw S niet automatisch meer als minvermogend werd beschouwd nadat zij vrijkwam uit hechtenis. Hij zou haar toen gemeld hebben niet langer pro Deo te kunnen optreden en zij zou akkoord zijn gegaan om hem te vergoeden. Hij factureerde haar een bedrag van € 1.300 inclusief btw, wat door haar dochters in twee keer cash werd betaald.

De verslaggever merkt op dat de klacht met betrekking tot de betaling reeds dateert van 7 juli 2015 met andere woorden op het ogenblik dat mevrouw S nog in de gevangenis verbleef. Mr. O merkte in zijn verslag op dat Mr. X bijgevolg geld heeft gevraagd en ontvangen op een ogenblik dat hem dit niet toegelaten was. Een eerste factuur werd op 4 augustus gedateerd en een tweede op 11 augustus 2015. Mr. X gaf toe dat de facturen werden opgesteld nadat hij het geld cash had ontvangen, maar het voor hem niet meer te achterhalen was op welke exacte datum hij deze gelden ontving.

In de eerste factuur werd vermeld: *"provisieregeling rechtspleging en verzoekschrift ..."*. Het verzoekschrift werd evenwel neergelegd op het ogenblik dat mevrouw S nog in detentie was. De onderzoeker-verslaggever wijst bijkomend naar de bijlage die bij de laatste factuur werd gevoegd en de bemerkingen bevat vanwege Mr. X, met name *"is het een probleem dat ik in mijn factuur het verzoekschrift ... DD 22/ 07/ 2015 wel opneem, maar toch de zitting van 23/ 07/ 2015 wel pro deo heb ingegeven? Desnoods kan ik hierbij de omschrijving op mijnfactuur nog aanpassen"*.

Tot slot merkt Mr. O op dat Mr. X in zijn eindverslag voor het BJB geen melding maakte van de ontvangen gelden maar punten vroeg en kreeg. Bij de afsluiting van het dossier had Mr. X nochtans perfect kunnen aangeven welke bedragen hij intussen cash had ontvangen. Dit gebeurt nog, bijvoorbeeld wanneer iemand slechts gedeeltelijke rechtsbijstand geniet en men dan aangeeft welk bedrag men reeds heeft ontvangen. Het saldo krijgt de advocaat dan via de pro deo vergoeding.

Mr. O gaat verder met de bespreking van de tweede klacht uit de brief van 14 april 2016. Het betreft een e-mailbericht van 25 maart 2016 van Voorzitter V aan de Stafhouder waarin wordt opgemerkt dat Mr. X en Mr. K in de leeszaal van de griffie van de raadkamer constant foto's nemen van dossiers waarin dit verboden is (dossiers voorlopige hechtenis). Tevens wordt aangegeven dat met de opmerkingen van de medewerkers van de griffie geen rekening wordt gehouden. Mr. O verduidelijkt voor de leden van de Raad dat zolang een dossier nog in de fase van het gerechtelijk onderzoek is, men slechts twee dagen voor de behandeling van de zaak door de raadkamer het dossier mag inzien. Pas bij de regeling van de rechtspleging is er mogelijkheid tot inzage en kopie name wanneer er toelating is.

Mr. X betwist dit niet, doch geeft aan dat iedereen dit doet en hij dus ook. Hij meent geïmagineerd te worden. Mr. O merkt op dat hij als onderzoeker niet kan, noch moet nagaan of dit een verspreid gebruik is.

Mr. O verklaart vervolgens dat hij naar aanleiding van de beide onderzoeken tweemaal dezelfde opmerking kreeg, met name dat er reeds maatregelen zouden zijn genomen (in een zaak werd een nieuwe advocaat aangesteld en *de facto* heeft hij geen nieuwe zaken meer in het kader van de tweedelijns juridische bijstand). De vroegere reeds begonnen zaken kan hij wel verderzetten. Mr. X verklaarde dat men hem de mogelijkheid ontnemt om nieuwe zaken aan te maken.

Gelet op de wederkerende bemerkingen heeft de onderzoeker de nodige informatie opgevraagd bij het BJB. Daaruit is gebleken dat Mr. X nog steeds ingeschakeld is voor de Salduz-zaken. Dit betekent *in concreto* dat ingeval het een vermogende cliënt betreft, er zich geen probleem stelt en Mr. X gewoon kan optreden als betaalde advocaat. Indien de persoon minvermogend is, kan hij niet optreden binnen het pro deo-systeem. Uit de BJB-applicatie is echter gebleken dat er in dat geval een verschuiving van de zaken gebeurt naar Mr. K. De oproepen die meester X niet kan behandelen gaan derhalve over naar Mr. K die dan een aanvraag doet bij het BJB. De verslaggever bevestigt bijgevolg dat hij de informatie heeft opgezocht vermits Mr. X meermaals beweerde dat hij tweemaal werd gestraft. De verslaggever merkt op dat dit niet zo is, gelet op de doorgevoerde ontwijking.

De Stafhouder geeft vervolgens het woord aan Mr. X en zijn raadsman.

3.6. Uiteenzetting-pleidooi Mr. Y voor Mr. X

Mr. Y neemt het woord voor zijn cliënt en vermeldt onder meer de volgende punten.

Mr. Y bevestigt onmiddellijk dat de overwegingen van de verslaggever met betrekking tot het dossier van mevrouw S juist zijn. Mr. X moet op dit punt zijn verantwoordelijkheden nemen. Mr. Y zegt hierop verder te zullen terugkomen.

Mr. Y herhaalt moeite te hebben met het tweede verslag van Mr. O. Het feit dat de laatste vier paragrafen ontstaan zijn in de reactie op de elementen die door Mr. X te berde zouden zijn gebracht, is niet waar.

De taak van een verslaggever is steeds hetzelfde of het nu gaat om een procedure in tucht of zoals in tucht. De onderzoeker heeft inderdaad een zeer uitgebreide opdracht maar deze dient zich te beperken tot het voorwerp van het onderzoek.

Indien er in dat kader nieuwe elementen zouden opduiken, dient de Stafhouder daaromtrent geïnformeerd te worden en is het aan de Stafhouder om te beslissen of er een bijkomend onderzoek moet gebeuren dan wel of er een nieuwe onderzoeker moet worden aangesteld.

Mr. Y wijst er op dat de verslaggever zeer grondig te werk is gegaan voor de eerste drie klachten vervat in de brief van 29 januari 2016 en meester X daaromtrent is gehoord. Ook wat de twee klachten vervat in de brief van 1 april 2016 betreft, is Mr. X gehoord. Dit is evenwel niet het geval voor de bemerkingen in de slotbeschouwingen van het verslag. Er is niet aan Mr. O gevraagd om de werkwijze van het BJB te onderzoeken en de verslaggever heeft bijgevolg buiten zijn saisine gehandeld. Dat dit niet kan, wordt volgens Mr. Y ondersteund door diverse rechtspraak en rechtsleer. Het probleem is dat er uiteraard geen "*delete-knop*" bestaat bij de leden van de Raad en iedereen de bemerkingen heeft gehoord.

Mr. Y merkt op dat in het eerste verslag vermeld wordt dat er bewijzen bestaan voor een klacht met name de zaak van mevrouw S. Er zijn evenwel geen bewijzen voor de twee andere klachten, doch de overwegingen van de verslaggever zijn van die aard dat gezien de klacht van mevrouw S bewezen is, er moet van uitgegaan worden dat de beide anderen dit ook zijn. Deze "*guilty by association*" is niet aanvaardbaar. De redenering klopt trouwens niet; in het tweede verslag is de klacht van mevrouw G niet bewezen en dit kan evenzeer de twijfel en onschuld meebrengen in de klachten van de heer D en T.

Mr. Y vervolgt met de bemerking dat Mr. X in 2015 ongeveer een 150 pro deo dossiers heeft behandeld tegenover twee in 2016. Het gros van de inkomsten van Mr. X komt echter uit de pro deo-werking wat dus een aanzienlijke sanctie uitmaakt. Ook bij de zaak T werd hij zonder enige uitleg van het dossier gehaald, wat opnieuw een sanctie uitmaakt. Het was nochtans een "*woord tegen woord*" situatie.

Mr. Y herhaalt dat geenszins rekening mag worden gehouden met het "advies" van de verslaggever in zijn verslag van 14 april 2016 waar hij de Raad vraagt aandacht te hebben bij de beoordeling voor het "doorschuiven" van de zaken naar Mr. K. Indien nodig had de verslaggever Mr. X hierover opnieuw moeten horen. Trouwens wat er gebeurd is, is niet verboden en gebeurt niet enkel met Mr. K. Mr. X werkt samen met verschillende confraters. Er is geen inbreuk op welke regel ook. Probleem is dat deze dimensie niet terug te draaien is maar niet in overeenstemming is met de twee gevoerde onderzoeken.

Mr. Y wijst er vervolgens op dat het niet steeds gemakkelijk is binnen alle nieuwe regels de weg te vinden. Misschien heeft Mr. X ook niet steeds de juiste opleiding gekregen van zijn eerste stagemeeester. ..

Bij de pro deo werking in ... beginnen de cliënten vaak zelf over geld. Telkens dringt de advocaat er op aan om de juiste documenten over te maken .

In een dossier is inderdaad een fout gebeurd, doch dit is toch verwaarloosbaar wanneer men het grote aantal zaken in acht neemt die door Mr. X worden behandeld. In de zaak van de heer D is er pas gepraat over geld en de erfenis op het moment dat hij vrijgelaten was. Gezien zijn financiële omstandigheden , kon Mr. X niet meer pro deo optreden. De heer D is echter niet meer bij Mr. X gekomen met de zaak ten gronde.

De zaak T moet ook in de juiste context geplaatst worden; het autisme van de zoon werd door de moeder nogal in de verf gezet om het crimineel gedrag van T te "verzachten". Mr. X heeft diverse gesprekken met de ouders gehad, zij gingen eerst betalen. Mr. X vernam nadien dat T alleen woonde en dus kon aanspraak maken op pro deo bijstand. De verstandhouding met de ouders was moeilijk en Mr. X geeft toe wel wat kort geweest te zijn tegen hen, maar nooit geld te hebben gevraagd. Er is ook nooit geld gegeven of gestort en er is ook geen dubbele facturatie geweest. Het betreft derhalve een "woord tegen woord" situatie.

Mr. Y vestigt de aandacht op het enige dossier (G) waar een getuige (tolk) bij was. Dit bewijst hoe het er in praktijk aan toe gaat en het dus niet Mr. X was die geld heeft gevraagd . De dame in kwestie is er zelf over begonnen en heeft dit zelf voorgesteld. Trouwens, zij kent geen Nederlands en toch was de klacht zeer goed geschreven . Mr. X heeft dan wel geen beroepsverbod maar heeft geen toegang meer tot het systeem.

Met betrekking tot de zaak S is er geen discussie; daar heeft de verslaggever geheel gelijk. Er werd inderdaad een bedrag ontvangen en de laatste twee prestaties werden ten onrechte in het systeem ingebracht. De dochters van mevrouw zijn in België toegekomen en hebben contact gezocht met haar advocaat; er is dan geld betaald; meer dan dat was het niet, maar dat is genoeg.

Om dergelijke situaties te vermijden, meldt Mr. Y een tip te hebben gegeven aan Mr. X (en Mr. K maar deze is niet bij deze zaak betrokken) , met name zich steeds schriftelijk in te dekken ten aanzien van de cliënt. Dit doet hij dus nu wel.

Wat de door Voorzitter V ingeroepen situatie betreft, moet opgemerkt worden dat veel advocaten dit doen. Sommigen worden er op aangesproken en anderen nooit. (Mr. Y verwijst terloops naar het gebruik van sommige advocaten om visitekaartjes achter te laten op de griffie en pralines te schenken ...).

Daarenboven is dit een gebruik dat dan wel weer toegelaten is langs Franstalige zijde, in ... eveneens, soms in ... maar in ... niet.

Mr. X zal dit dus niet blijven doen, daar waar talloze anderen dit verder zullen zetten en hierover niet worden aangeschreven (Mr. K heeft hierover trouwens geen berichten gehad, hoewel Voorzitter V haar ook in zijn brief vernoemt). Velen bezondigen zich eraan en dus kunnen hierbij veel vragen gesteld worden. Als dit een inbreuk zou zijn, is Mr. X schuldig.

In het gehele onderzoek is er dus eigenlijk één inbreuk die echter zonder malafide bedoelingen is gebeurd. Het is daarenboven een eerste inbreuk van een jonge zeer actieve confrater. Dit is een leerschool en hij heeft het gegeven signaal zeer goed begrepen. Vanaf nu komt alles op papier, elke afspraak wordt schriftelijk bevestigd. Sedert januari 2016 doet Mr. X vervangingen gezien de rekeningen betaald moeten worden. Hij heeft twee fouten gemaakt waarbij de eerste mag beschouwd worden als een "banale inbreuk" (kopienamen dossiers) en de zaak S waar de Raad zal oordelen.

De Stafhouder vraagt Mr. X of hij nog iets wenst te voegen aan het pleidooi van zijn raadsman. Mr. X antwoordt dat Mr. Y alles gezegd heeft wat diende gezegd te worden .

3.7. Vraagstelling door de leden van de Raad en antwoorden van Mr. X en/ of zijn raadsman

De Stafhouder vraagt vervolgens aan de leden van de Raad of er vragen en/of bemerkingen zijn.

Een lid van de Raad vraagt enige toelichting omtrent het feit dat Mr. X van de zaak T werd gehaald. Mr. X geeft aan dat dit gebeurde zonder motivering en hij het secretariaat van het BJB verzocht uitleg te krijgen omtrent de situatie. Hij had in deze zaak reeds een raadkamer gedaan en werd van het dossier gehaald voor de tweede raadkamer. De echte reden werd hem pas duidelijk bij het ontvangen van de brief van de Stafhouder van 29 januari 2016.

Een lid van de Raad vraagt verduidelijking omtrent het tijdstip waarop met de heer D gesproken werd over de erfenis en of hij al vrij was op dat ogenblik. Mr. X meldt dat erover gesproken werd in afwachting van het proces ten gronde. Hij bevestigt dat hij zijn cliënt mededeelde het niet te kunnen maken om, rekening houdend met de aangekondigde erfenis, de zaak verder pro deo te behandelen. Er bestaat tegenspraak tussen beiden omtrent het ogenblik waarop over geld werd gesproken, gezien de heer D meldt dat hij nog in de gevangenis opgesloten zat.

Een lid van de Raad komt nog even terug op de data in de zaak van mevrouw S. Meester X bevestigt niet meer te weten op welk ogenblik hij exact het cash geld heeft ontvangen. Ze zat op dat moment nog wel in hechtenis. De facturen werden nadien opgesteld.

In het kader van de klacht van Voorzitter V meldt Mr. X de stukken nooit door te geven aan de cliënt. Hij geeft aan dat hij morgen acht zaken voor de raadkamer moet behandelen en dat hij de hele ochtend heeft zitten schrijven. Wanneer hij opmerkte dat wanneer hij foto's (kopieën) van strafdossiers neemt voor het gemak van de cliënten, dit niet wil zeggen dat PV's of stukken van PV's daadwerkelijk aan cliënten worden gegeven. Zij nemen nooit stukken mee naar hun cel. Er mag niet vergeten worden dat de cliënten ook zelf hun dossier mogen inzien. Het feit dat dit in praktijk niet gebeurt, is ten gevolge van praktische moeilijkheden met name het vervoeren van de gevangenen naar de griffie.

Een lid van de Raad stelt de vraag wat volgens Mr. X het eigenlijke doel is van deze rechtspleging; gaat het om kwaliteitsbewaking of om het straffen van de advocaat. Mr. X geeft aan dit te ervaren als een straf, maar geeft toe dat er naar de burgers toe wel controle moet zijn.

Een lid van de Raad vraagt Mr. X of wat gefactureerd werd, terugbetaald is geworden. Mr. X meldt dat de overlapping niet werd terugbetaald.

Een lid van de Raad merkt op dat de situatie toch al redelijk moet geëscaleerd zijn alvorens de griffie melding maakt van de inbreuken aan de voorzitter. Er moet dus toch een voorgeschiedenis geweest zijn waarbij de bevelen van de medewerkers van de griffie genegeerd werden. Mr. X merkt op dat hij op normale wijze van de aanwezige dames de dossiers overhandigd kreeg en hieromtrent nooit aangesproken werd. Ineens zouden er dan bepaalde instructies zijn gegeven die hem niet bekend waren, gezien hij van de balie van ... kwam en dit daar geen probleem stelt. Daarenboven werd hij ook onterecht aangesproken over zaken waarin hij wel degelijk mocht overgaan tot kopienamen. De realiteit is evenwel dat hij thans in een procedure zoals in tucht betrokken is en de anderen niet.

Een lid van de Raad vraagt of Mr. X bevestigt dat er sprake was van een overlapping in de zaak S en een "onachtzaamheid". Tevens wordt de vraag gesteld of hij "vergeten" was dat hij reeds geld had ontvangen. Gezien hij heeft gezegd dat alle dossiers voor de kruiscontroles afgesloten moesten zijn begin augustus, had hij toch nattigheid moeten gevoeld hebben wanneer hij in augustus twee facturen opstelde wetende dat hij de prestaties reeds ingegeven had binnen het pro deo systeem. De exacte datum van de betaling herinnert Mr. X zich niet. Op basis van de gegevens hebben de dochters voor 7 juli betaald (1.300 €) en werd er nadien op 4 en 11 augustus nog gefactureerd.

Op vraag van een lid, meldt Mr. X niet enkel pro deo zaken te behandelen maar ook betalende cliënten te hebben en vervangingen te doen voornamelijk binnen strafrecht, verder doet hij ook echtscheidingen en familierecht. De vervangingen zijn voor Mr. K en andere confraters zoals Mr. E, C en I. Toch bestaat tachtig procent van zijn zaken uit pro deo dossiers.

De Stafhouder meldt vervolgens dat de Raad zetelend zoals in tucht zich nu zal beraden. Zij vraagt of Mr. X wenst dat hij wordt uitgenodigd om de beslissing van de Raad te horen uitspreken (al dan niet met gesloten deuren) of dat hij akkoord gaat dat de beslissing enkel schriftelijk wordt meegedeeld .

Mr. X bevestigt dat hij niet wenst dat de beslissing die zal worden genomen door de Raad van de Orde in openbare zitting wordt voorgelezen en dat de beslissing hem mag worden toegezonden op de gebruikelijke wijze (zijnde per aangetekend schrijven, per gewone post en per e-mail).

Vervolgens verlaten de Stafhouder en Mrs. O, Y en X de zitting van de Raad om 15.50u.

De zitting wordt verdergezet onder het voorzitterschap van de Vice-stafhouder die de leden bevraagt omtrent hun standpunt en het beraad leidt.

3.8. De Raad stelt naar aanleiding van haar beraad vast dat:

1. "Procedurele elementen"

De actuele procedure "zoals in tucht" zoals omschreven in de artikelen VII.1.1. tot

VII.1.11 Codex Deontologie voor Advocaten staat geheel los van enige tuchtrechtelijke of strafprocedure.

2. "Ten gronde"

2.a. De materialiteit van het aangehaalde feit in het dossier S wordt niet betwist en kan evenmin betwist worden.

De omstandigheid en het bestaan op zich van dit gegeven vormt voor de Raad van de Orde, gelet op de ernst van dit feit, reeds een voldoende reden om een inschrijving op de lijst te weigeren. Bijgevolg cliënt niet te worden ingegaan op de argumenten die ontleend worden aan andere niet weerhouden feiten, waaronder het aangehaalde "non bis in idem" principe en de laatste vier paragrafen van het verslag van 14 april 2016.

2.b. Bovendien is de chronologie der feiten sprekend. Er kan geen twijfel over bestaan dat de betaling is gebeurd voor 7 juli 2015 (datum van de aangifte door de maatschappelijke assistente), dat kort daarna punten zijn aangevraagd voor dezelfde prestaties en dat op 4 en 11 augustus 2015 facturen zijn opgemaakt. De Raad is van oordeel dat dit niet aan onachtzaamheid kan te wijten worden.

2.c. De ingeroepen inbreuk is zwaarwichtig.

Zowel geld als punten vragen toont op zich aan dat Mr. X niet naar behoren functioneert binnen de tweedelijns juridische bijstand en derhalve geen dossiers binnen dat kader kan of mag behandelen.

- 2.d. De vastgestelde inbreuk tast de behoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat door betrokkene aan en bijgevolg ook de kwaliteit van de prestaties die van hem in het kader van de tweedelijnsbijstand moeten worden verwacht; het gaat om tekortkomingen zoals in artikel 508/7 Ger. W. vermeld worden.

Om voormelde redenen,

Na Meester X te hebben gehoord in zijn middelen en verweer tijdens de zitting van 2 mei 2016,

En alle andere argumenten en middelen ongegrond te hebben verklaard,

Beslist de Raad van de Orde om krachtens artikel 508/ 7 Ger. W. Mr. X niet in te schrijven op de jaarlijkse lijst van de tweedelijnsbijstand voor de periode 01.01.2016 tot 31.12.2016.